

**§ 70 Yttrande över remiss av slutbetänkande SOU 2025:17
Anpassning av svensk rätt till avskogningsförordning
RUN 184-2025**

Sammanfattning

Denna tjänsteskrivelse utgör underlag för beslut om Region Västerbottens remissyttrande över SOU 2025:17 – Anpassning av svensk rätt till EU:s avskogningsförordning.

Bakgrund - EU:s avskogningsförordning

EU:s avskogningsförordning syftar till att förhindra global avskogning genom att förbjuda försäljning av produkter som bidragit till avskogning. Produkterna som regleras är nötkreatur, kakao, kaffe, oljepalm, soja, trä och gummi och alla produkter som innehåller dessa produkter. För att få saluföras måste producenter och handel visa att produkterna är avskogningsfria. Detta ska ske genom att alla produkter ska kunna spåras till ursprungsplatsen och dokumentation som garanterar att produkterna är avskogningsfria ska följa med i produktionsvärdekedjan och handeln. Förordningen träder i kraft 31 december 2025 (2026 för småföretag).

Avskogningsförordningen är starkt kritiserad från medlemsländerna, intressenter i skogsbruk, jordbruk, industri och handel och införandet har fått skjutas upp ett år. Exempel på kritik är att systemet med spårbarheten är mycket administrativt krävande och små producenter riskerar att slås ut eller förlora sin självständighet. Förbudet mot att fälla träd för att skapa betesmark åt nötkreatur är ett hinder för ökad livsmedelsproduktion i Sverige. Hela regelverket är otydligt och straffen är stränga för överträdelse. Risken finns att aktörer i stället för att välja produkter med ursprung i trä i stället väljer fossila plastprodukter, då ingen motsvarande reglering finns för plast. Europaforum Norra Sverige har tidigare tagit fram en kritisk position och en uppdaterad position om avskogningsförordningen processas nu i maj.

Utredningens uppdrag

Den svenska utredningens uppdrag har varit att anpassa svensk lagstiftning till EU:s avskogningsförordning på ett sätt som är kostnadseffektivt och rättssäkert, som gör Sverige till ett lågriskland och som minimerar kostnader för jord- och skogsbruket i Sverige.

Utredningens utgångspunkter och förslag

Utredningen har lagt sina förslag med utgångspunkten att minska de negativa effekterna på svenskt jord- och skogsbruk men ändå uppfylla avskogningsförordningens krav. Utredningen föreslår bland annat följande:

- En ny lag: Lagen om tillhandahållande av vissa råvaror och produkter
- Skogsstyrelsen blir ansvarig myndighet för tillsyn och kontroll
- Svenskt system för sanktioner
- Nya begrepp införs i skogsvårdslagen: urskog, naturligt förnygrad skog, planterad skog, skogsplantage och skogsförstörelse
- Att regeringen ska ta fram förordning om tillsyns- och prövningsavgifter

Region Västerbottens yttrande
Förslaget till yttrande innehåller både medhåll och några ifrågasättanden av utredningens förslag.

Förslag till beslut

Richard Carstedt (S) föreslår bifall i enlighet med förvaltningens förslag, lydande:
Yttrande över remiss av slutbetänkande SOU 2025:17 Anpassning av svensk rätt till avskogningsförordning fastställs och överlämnas till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Beslut

Arbetsutskottets förslag till regionala utvecklingsnämnden:

Yttrande över remiss av slutbetänkande SOU 2025:17 Anpassning av svensk rätt till avskogningsförordning fastställs och överlämnas till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Expedieras till

Regionala utvecklingsnämnden

Beslutsunderlag

- Förvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-26
- Förslag, Yttrande över remiss av slutbetänkande SOU 2025:17 Anpassning av svensk rätt till EU:s avskogningsförordning
- Remissmissiv, Remittering av SOU 2025:17 Anpassning av svensk rätt till avskogningsförordningen
- Remiss av slutbetänkande av SOU 2025:17 Anpassning av svensk rätt till EU:s avskogningsförordning, LI2025/00674
- Presentation - Avskogningförordningen